

Granskning av delårsrapport 2014:2

Landstinget i Jönköpings län

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1 Bakgrund.....	3
2.2 Syfte och revisionsfrågor	3
2.3 Avgränsning	3
2.4 Revisionskriterier.....	3
3. Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.1 Bokslutsprocessen och redovisningsprinciper	4
3.2 Resultatanalys.....	5
3.3 Bedömning	6
4. God ekonomisk hushållning	7
4.1 Finansiella mål	7
4.2 Bedömning	7
4.3 Mål för verksamheten	7
4.4 Bedömning	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat landstingets delårsbokslut för perioden 2014-01-01 – 2014-08-31. Granskningens och revisionsrapportens syfte gällande delårsbokslutet är att vara en del av det underlag som revisorerna använder inför sitt ställningstagande i revisionsberättelsen vid räkenskapsårets slut.

Kommunallagen föreskriver att budgeten skall innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Dessa mål skall utvärderas i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är resultatet i delårsrapporten förenligt med fullmäktiges mål?
- ▶ Är delårsrapporten upprättad enligt god redovisningssed för kommunal verksamhet?

Granskningen utgår från den lämnade delårsrapporten och med utgångspunkt från den översiktliga granskningen har vi gjort nedanstående bedömningar/iakttagelser:

- ▶ Vår bedömning är att delårsrapporten per den 31 augusti 2014, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av landstingets ekonomiska resultat och ställning utifrån de principer som tillämpas av Landstinget i Jönköpings län. Den är huvudsakligen upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning, rekommendationer och fastställda bokslutsanvisningar. Vi noterar dock att blandmodellen för redovisning av pensionsavsättningarna inte tillämpas samt att snittning av de finansiella kostnaderna inte överensstämmer med god redovisningssed.
- ▶ Delårsrapporten ger en tydlig bild av läget när det gäller måluppfyllelsen. Utifrån den rapportering kring måluppfyllelsen som finns i delårsrapporten är vår bedömning att landstinget aktivt arbetar för att nå måluppfyllelse för hela verksamhetsåret 2014. Vi noterar dock att landstinget själva inte redovisar en samlad prognos och bedömning av måluppfyllelsen vid verksamhetsårets slut. Vår bedömning är att det finns förutsättningar för att verksamheten ska uppnå fullmäktiges mål. Vi ser dock ett behov av att minska antalet mål som följs upp på övergripande nivå. Målen skulle kunna minskas i antal genom att pröva dem ur ett väsentlighetsperspektiv.
- ▶ De finansiella målen bedöms kunna uppnås vid årets slut. Enligt prognosen kommer tidigare underskott enligt blandmodellen att kunna återställas.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Redovisningsrevisionen ska ge revisorerna underlag för att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Den omfattar granskning av landstingets årsredovisning, delårsbokslut, intern kontroll samt granskning av olika system och redovisningsrutiner.

Enligt kommunallagen ska revisorerna granska en delårsrapport omfattande minst 6 månader och högst 8 månader av verksamhetsåret.

Revisorerna skall även bedöma om resultatet i delårsrapporten, som ska behandlas av fullmäktige, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen av delårsrapporten är översiktlig och inriktas på att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges mål. Granskningen innefattar även kontroller av att landstingets delårsrapport överensstämmer med anvisningarna i lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Granskningsresultaten vid delårsbokslutet utgör viktig information inför granskningen av årsbokslutet.

Granskningen bygger på följande revisionsfrågor:

- ▶ Är resultatet i delårsrapporten förenligt med fullmäktiges mål?
- ▶ Är delårsrapporten upprättad enligt god redovisningssed för kommunal verksamhet?

2.3 Avgränsning

Då detta är en översiktlig granskning har granskningsinsatserna koncentrerats till övergripande frågor samt analys av verksamheter som har väsentlig betydelse för landstingets resultat- och balansräkningar.

2.4 Revisionskriterier

Granskningen utgår i huvudsak från följande revisionskriterier:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Lag om kommunal redovisning
- ▶ Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning
- ▶ Budget 2014
- ▶ Landstinget i Jönköpings läns bokslutsinstruktioner

3. Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

3.1 Bokslutsprocessen och redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Landstinget i Jönköpings län upprättar månadsuppföljningar, delårsbokslut per 30 april och 31 augusti samt ett årsbokslut per 31 december. Landstingets kansli har gett ut anvisningar för delårsbokslutet 2014-08-31.

Kommentar:

Samma redovisningsprinciper som i föregående års del- och årsbokslut har tillämpats.

Överensstämmelse med gällande rekommendationer

Rådet för kommunal redovisning har gett ut en ny rekommendation, som gäller fr.o.m. 2014, för upprättande av delårsrapporter. Den innehåller tydligare beskrivningar av vad en delårsrapport ska innehålla.

Kommentar:

Landstingets delårsrapport uppfyller i väsentliga delar innehållet i rekommendationen. De områden som bör vidareutvecklas är investeringsredovisningen samt en samlad bedömning om huruvida målen om god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås.

Uppföljning av tidigare iakttagelser

I granskningsrapporten avseende delårsbokslutet 2013 fanns följande sammanfattande bedömning:

"I likhet med tidigare granskningar vill vi påtala att delårsrapporten inte är upprättad utifrån kraven i lag om kommunal redovisning avseende pensionerna. Fullfondering tillämpas istället för blandmodellen som lagen kräver. Vidare avviker – enligt vår uppfattning – beslutet om snittning av de finansiella kostnaderna för pensionerna från vad som är god redovisningssed. Vi bedömer dock att redovisat resultat för delårsperioden i allt väsentligt är rättvisande utifrån de redovisningsprinciper som landstinget tillämpar för pensionerna. Resultatet enligt blandmodellen framgår inte av delårsrapporten".

Kommentar:

Landstinget redovisar även i år hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen. Detta är inte förenligt med lagen om kommunal redovisning, som anger att blandmodellen ska tillämpas. I år redovisas dock även resultatet enligt blandmodellen i delårsrapporten.

Snittning har skett av de finansiella kostnaderna avseende pensionerna. Detta är inte i linje med god redovisningssed men är förenligt med de principer som budgeten är baserad på.

3.2 Resultatanalys

Resultaträkning, mnkr	Utfall januari-augusti 2014	Utfall januari-augusti 2013	Skillnad	Prognos 2014	Budget 2014	Avvikelse	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	1 119	1 254		1 706	1 864		1 948
Verksamhetens kostnader	-6 567	-6 320		-10 138	-10 167		-9 845
Avskrivningar	-226	-220		-346	-348		-335
Verksamhetens nettokostnad	-5 674	-5 286	-388	-8 778	-8 651	-127	-8 232
Skatteintäkter	4 739	4 387	352	7 108	7 080	28	6 573
Generella statsbidrag och utjämning	1 325	1 354	-30	1 984	1 963	21	1 988
Resultat före finansnetto	390	456	-66	314	392	-78	329
Finansnetto	64	-6	70	71	-50	121	-58
Årets resultat	454	450	4	385	342	43	271

Kommentarer till resultat och prognos för perioden januari – augusti 2014:

- ▶ Resultatet för januari – augusti är i nivå med föregående år. Åren är dock inte jämförbara då jämförelsestörande poster (utbetalning av AFA-medel, skatteköning, skatteväxling med kommunen för färdtjänst) finns.
- ▶ Landstinget prognosticerar ett resultat uppgående till 385 mnkr. Detta är 43 mnkr högre än budget. Avvikelsen mot budget består av följande delar:
 - verksamhetens nettokostnader, - 127 mnkr (1,4 %)
 - skatteintäkter och statsbidrag, + 49 mnkr (0,5 %)
 - finansnettot, + 121 mnkr

Avvikelsen i verksamhetens nettokostnader består främst av specialiserad somatisk vård -108 mnkr, och primärvård -40 mnkr. Åtgärdsplaner finns och bedömda effekter av dem ska vara beaktade i helårsprognosen.

Räntenettet påverkas av innehållet i värdepappersportföljen samt i vilken utsträckning reavinst realiserar. Det är även i hög grad påverkat av vilka finansiella kostnader som finns avseende värdesäkring av pensioner.

3.3 Bedömning

De avvikelser som finns i resultaträkningen mellan utfall och budget för perioden har i allt väsentligt kunnat analyseras och trovärdiga och rimliga förklaringar finns.

En översiktlig analys av de förutsättningar och antaganden prognosen baseras på har skett i granskningen. En prognos kännetecknas dock alltid av en viss osäkerhet. Faktorer som kan innebära att det slutliga resultatet för 2014 avviker väsentligt från prognosen är exempelvis:

- verksamheternas förmåga att genomföra åtgärdsplanerna
- skatteintäkternas utveckling
- slutliga intäkter från kömiljarden, sjukskrivningsmiljarden, läkemedelsbidraget samt övriga statliga bidrag
- omfattningen av köpt vård
- utvecklingen av pensionsskulden och därmed pensionskostnaderna
- ränteutvecklingen

Vår bedömning är att delårsrapporten per den 31 augusti 2014, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av landstingets ekonomiska resultat och ställning utifrån de principer som tillämpas av Landstinget i Jönköpings län. Den är huvudsakligen upprättad i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och fastställda bokslutsanvisningar. Vi noterar dock att blandmodellen för redovisning av pensionsavsättningarna inte tillämpas.

4. God ekonomisk hushållning

4.1 Finansiella mål

Finansiella mål	Utfall i delårsrapport (mnr)	Prognos (mnr)
Resultatet ska vara minst 2,0 procent av skatt och statsbidrag (ca 180 mnr).	Resultat: 453 mnr (fullfondering) Skatt och statsbidrag: 6 064 mnr Utfall 140831: 7,5 %	Resultat: 385 mnr (fullfondering) Resultat: 260 mnr (blandmodellen) Skatt och statsbidrag: 9 092 mnr Utfall utifrån prognos: 4,2 % (2,9 %)
Investeringar ska egenfinansieras.	Resultat 453 mnr Avskrivningar: 226 mnr Investeringsutrymme: 679 mnr Investeringar: 427 mnr	Resultat 385 mnr Avskrivningar: 346 mkr Investeringsutrymme: 731 mnr Investeringar: 544 mnr

4.2 Bedömning

Vid årsbokslutet 2013 redovisades ett underskott enligt blandmodellen uppgående till 104 mnr. Om utfallet för 2014 uppgår till det prognosticerade resultatet har underskottet återställts.

De finansiella målen är uppfyllda per 31 augusti 2014 och vår bedömning är att de kommer kunna uppnås vid årets slut.

4.3 Mål för verksamheten

I delårsrapporten framgår att det övergripande målet för Landstinget är en bra verksamhet som genomförs med tillgängliga resurser. En god hushållning såväl verksamhetsmässigt som finansiellt är utgångspunkten för Landstingets styrning. Landstingsfullmäktige har beslutat om en vision inkl. övergripande strategiska mål och värderingar för landstinget i Jönköpings län.

Utifrån styrmodellen Balanced Scorecard har strategiska mål, framgångsfaktorer och systemmätetal fastställts för verksamheten. Delårsrapporten innehåller ingen avstämning eller bedömning av övergripande strategiska mål.

I delårsrapport 2014:2 finns en redovisning av 50 av totalt 73 systemmätetal. 23 mål mäts enbart per 31 december 2014. Föregående år fanns totalt 69 systemmätetal och per 31 augusti 2013 mättes 41 av dessa. Redovisningen av systemmätetalen består av två delar, en mer utförlig beskrivning under respektive verksamhetsområde och en redovisning i tabellform.

Sammanfattningsvis ser måluppfyllelsen ut enligt följande:

		2014-08-31	Andel i %	2013-08-31	Andel i %
Antal mål som är uppfyllda		23	46 %	19	46 %
Antal mål som är delvis uppfyllda		13	26 %	11	27 %
Antal mål som inte är uppfyllda		14	28 %	11	27 %
Antal mål som mäts i delåret		50		41	

Ovanstående tabell visar att 72 % av landstingets mål är uppfyllda alternativt delvis uppfyllda per 31 augusti 2014. Denna nivå ligger i linje med föregående år då 73 % av målen var uppfyllda/delvis uppfyllda. Vi kan konstatera att det dock är fler mål som mäts i detta delårsbokslut, 50 st i jämförelse med 41 föregående år.

4.4 Bedömning

Vår bedömning är att den redovisning av systemmätetalen som sker i tabellform ger en bra överblick över mål och måluppfyllelse. Tabellen ger tydlig och strukturerad information gällande fastställd målnivå, måluppfyllelse per 140831, förändring i jämförelse med föregående år samt vilka gränsvärden som gäller för de olika måluppfyllelsenivåerna (grönt, gult och rött). Det är endast för ett fåtal mål där gränsvärden för måluppfyllelse inte anges. Detta är dock en förutsättning för att bedömning av måluppfyllelsen ska kunna göras för samtliga mål.

Den mer beskrivande delen av måluppfyllelsen som görs per verksamhetsområde och där det också görs en koppling till perspektivet i Balanced Scorecard ger en mer detaljerad bild av måluppfyllelsen och denna del bedöms vara väl genomarbetad och nödvändig för att målmodellen ska kunna användas i ett styrsyfte. I denna del beskrivs målen mer utförligt och för de mål som inte är uppfyllda eller delvis uppfyllda görs i merparten av fallen en analys av resultatet och det finns i många fall beskrivet vilka åtgärder som förslås vidtas för att måluppfyllelse ska nås i årsbokslutet. Det är naturligtvis önskvärt att det finns tydliga åtgärdsförslag för samtliga mål som inte är uppfyllda/delvis uppfyllda. Likt föregående års delårsbokslut (130831), så noteras det att det inom området Medarbetare redovisas flera mål där måluppfyllelse inte nås/är delvis uppfyllda. Endast ett av sju mål är uppfyllt i delårsbokslutet inom detta område.

Delårsrapporten ger en tydlig bild av läget när det gäller måluppfyllelsen. Utifrån den rapportering kring måluppfyllelsen som finns i delårsrapporten är vår bedömning att landstinget aktivt arbetar för att nå måluppfyllelse för hela verksamhetsåret 2014. Vi noterar dock att landstinget själva inte redovisar en samlad prognos och bedömning av måluppfyllelsen vid verksamhetsårets slut. Vår bedömning är att det finns förutsättningar för att verksamheten ska uppnå fullmäktiges mål. Vi ser dock ett behov av att minska antalet mål som följs upp på övergripande nivå. Målen skulle kunna minskas i antal genom att pröva dem ur ett väsentlighetsperspektiv.

Jönköping 2014-10-14

Anders Hellqvist
Certifierad kommunal revisor

Helena Patrikson
Certifierad kommunal revisor/Auktoriserad revisor

Inger Andersson
Auktoriserad revisor

Ulrika Strånge
Certifierad kommunal revisor

